

Adresář

společ. Česko-Slovenské Dělnické Podpor
Jednoty pro secesionápní sdělí:
Minneapolis, Iowa, Wisconsin,
Nebraska a obě Dakoty.

Hlavní Jednota v Montgomery, Minn.

Odhává své schůze každou čtvrtou sobotu v
městě v ulici F. V. Stadla o 9 hodlné večer.
Velkopředseda, Vojtěch J. Faktor. — Velkotajem
ník, F. V. Stadla. — Velkodělník, Jan Novotný
— Velkopokladník, Václav Petříček.

Císlo I. v Montgomery, Minn.

Odhává své schůze každou čtvrtou neděli v měsí
městě. Předáeda, Jos. Neustáta. — Tajemník, V. Stápan
v Lexington. — Účetník, Jan Novotný, Mont
gomery, Minn.

Císlo III. v St. Paul, Minn.

Odhává své schůze každou třetí středu v měsí
městě. Předáeda, Jan Bobotka. tajemník Theodor Čin
čera 729 W. 7th st., St. Paul, Minn. — Účetník
Matěj Monm.

Císlo IV. v Minneapolis

Odhává své schůze každou třetí neděli v měsí.
Předáeda, Fr. Jindra; tajemník, Josef Stráka;
Matník, F. Kolanda.

Císlo V. v Nové Praze, Minn.

Odhává své schůze každou čtvrtou neděli v měsí.
Předáeda, Frant. Břehomeš, tajemník F. J.
Novotný, účetník Jan Jallnek, New Prague
Minn.

Cis. VI. v Hayward, Minn.

Odhává své schůze první neděli v měsí. Před
seda, Josef Křikava. Dosorec, Anton Šaman.
Tajemník, Vojtěch Páncovský, Ottenville, Minn.
Účetník, Fr. Belán. Pokladník, Karel Furfar.

Nová Třeboň č. VII. v Minn.

Odhává své schůze každou 4. neděli v měsí.
Předáeda Jan Klajn, tajemník Jan Jindra, Kři
kavský, Lošneč, Minn., 66-útek Mat. Turek,
pokladník Jan M. Klois.

1. Českoslov. spol. v Denver, Colo.,

Odhává své schůze každou druhou a čtvrtou středu v
městě v místnosti p. B. Steinko 1549 Larimer
St. Předáeda, J. L. Přebyl, Globeville, Colo. —
Záp. tajemník, Josef Drtina, 3750 Franklin St.,
Denver, Colo. Knihovnk, Ant. Kotrč, 2721
Market St. Denver, Colo.

Kdykoliv chcete objednat
dobré lahové pivo,
..... ZKUSTE.....

Gettleman's Pure Malt

Pivo toto obdrželo nejvyšší cenu na
světové výstavě v Chicagu a stalo se vř
hlavním pro svou jemnou příchut po
celém světě. D19,m6

Andrew J. Short,

— Jediný —
624—626 11a 16. ul.
OMAHA. NEBRASKA.

Navštívte Omahu?

Jest-li ano, neopomeňte zastavit se u
prostřed Prahy u starého známého

J. Ondráčka,

1332 jil. 13. ul.

kteřý má pro vás vždy nejlepší Omažský
ágr. importované kořalky i vína všeho
druhu, jakož i dobré doutníky.

Moje importovaná gránalka
jest jedlná uho druhu ve městě

Zastavte se u mně a přesvědčte se
41. 1r

Pravé americké.
STEM WIND & SET
LADIES OR GENTS
51ZE

Vystřihněte toto a po
šlete nám s plnou vaší
adresou a my vám poš
leme ZDARMA k pro
blédnutí nejlepší a jedi
né pravé americké hodin
ky, kdy za cenu tuto na
bázně. Jsou 14 K. plně
zlacené a prvým amer.
strojem, zaručené na 20
let a vypadají jako up
né státní hodinky, prodává
né po \$40. Prohlédněte
si je na expresní g
dovně a ještki uzatě
za vhodné, zaplatíte
\$7,50 aneb víc. Zašlete
s objednávkou 50c. v
kolíček pro náš ob
gantní \$3 50 14k. požáčený řetězk, aneb po
šlete \$7 50 a obdržíte jež ZDARMA. JEDNY
HODINKY ZDARMA když jech koupíte aneb
prodáte šest. Adresa: ROYAL MFG CO.
DEPT. 49 Unity Bldg., CHICAGO, ILL. (tr

Čechové!

Jedete-li do staré vlasti, račte sobě
zapamatovat, že cestující a jech
kufry hned po přistání parolodě do
pravují se po železnici bezplatně
až do města Bremen. Chcete-li sobě
uspořít zbytečněš vydat, nesevě
řujte po přistání lodě nikomu tickety
a kufry, nýbrž posečkejte s tím až
dojedete do města Bremen a pak
teprve odevzdejte své tickety a kufry
jedině české firmě:

Kareš & Stotzký,
V BREMEN,
29 BAHNHOFSTRASSE 29
byste se svými kufry bezpečně do domova do
pravání být mohli. 23 An

Čechové a jejich zápas o samosprávu.

Překlad anglické přednášky p. L. J. Paldy, kterou připravil
pro literární klub Astorovy knihovny v New Yorku.

(Pokračování.)

V devátém století uvedeno křesťanství do Čech. Kníže učinil počátek, následován jsa dvojnás a tito pak obecným lidem. Leč pokrok jeho v Čechách byl zdoluhavý. Byloť křesťanství náboženstvím cizím a neznámého jazyka. Ono neodpovídalo požadavkům české mysli, aniž tužbám českého srdce. A jen příchodu slovanských apoštolů Cyrila a Metoděje děkovati lze za rychlejší rozšíření křesťanství po Čechách, neb oni nejen kázali, ale i služby boží konali v českém jazyku. Leč vzdor tomu vzalo to více dvou století, než se stalo křesťanství jediným a výhradním náboženstvím lidu v Čechách. Bylo to roku 1022; když Břetislav druhý vyhnal ze země zbylé tu ještě kněze starého náboženství a zapáliti dal zbytky hájů posvátných.

Jakkoli divným se to bude zdáti a neuvěřitelným připadat, je přece pravdou, že křesťanství na svém postupu do Čech, nebylo provázeno dobrou vůlí, aniž božským požehnáním pro lid, alebrž nekonečnými téměř nesnážemi, svízeli, pronásledováním a zly všeho druhu. Jiným národům přineseno bylo křesťanství na měkkých a jemných perutích andělů svobody a volnosti, stavši se jejich osvoboditelem a spasitelem, nejen duši ale i těl; avšak k nám, do Čech, přivlečeno bylo na kolích krutého a zdrcujícího feudalismu a nevolnictví. Křesťanství, toto náboženství otecké lásky boží a bratrství mezi lidmi, nastoupilo vítěznou cestu svou do vlasti naší v právodu útisku a otročnictví. Křesťanství vypudilo z Čech národní náboženství a feudalism starou slovanskou svobodu. Bezzemci stali se nevolníky, jako v ostatních zemích Evropy — zařízení to, které dříve u Čechů známo nebylo. Tím zasažena česká svoboda první rana, byvši jednou z nejkrutějších.

Jiným průvodcem křesťanství do země České bylo míchání se Němců do záležitosti českých, jež osvědčilo se nejen obtížným ale i osudným Čechům. Ním vzal počátek zápas náš o národní existenci. Od té doby byli jsme nuceni, v přestávkách kratších neb delších, bojovati za svou státní a církevní neovislost.

V krátké přednášce této není lze dotknouti se všech udalostí v našich dějinách a proto přejdu bez poznámky první staletí tohoto tisíciletí. Náležíť beztoho temné době středověku, neplodné v oboru prospěšných a vyšších účelů života. Dějiny všech národů oné doby nešťastné jsou stejně pusté a prázdne života. Podobně i naše. Boje s německými králi a římskými císaři, jakž byli též nazýváni, aneb spory domácích knížat a krvavé zápasy o trůn a vládu, je jedině, co vyplňuje stránky dějin z oné doby. Čechové snažili se za nových poměrů, feudálního zřízení a latinské církve, všemožně prospívat. A tu jedna okolnost je všeobecně uznávána, že země česká ve čtrnáctém století těšila se velmi slušnému školství, a sice nejen ve hlavním městě Praze, kdež universita Karla IV. zkvétala, ale i též po venkově, takže také obecný lid dovedl čísti aneb i psáti, případ to nikoli všeobecný v oněch dobách. Tato potěšitelná skutečnost vysvětluje důležitost, již záhy na to domohli se Čechové, jako odvážní a stateční zastánci náboženské svobody a duchovní volnosti, co zatím jiní národové křesťanství nalezali se v hlubokém spánku, pod těžkým tlakem všemocné římské hierarchie.

Na tomto místě krátký všeobecný rozhled je žádoucí a dovolím si ho učiniti.

Je to železným zákonem přírody, že vše stárne a využívá se. Nic platno jak skvělou, krásnou, dobrou a užitečnou byla ta která věc v době svého největšího rozkvětu, ona využije se jednou, ustará, pozbyde svých krás i užitečnosti, a stane se spíše kletbou než požehnáním, pakli násilně a uměle je udržována. Tentýž zákon platí i vůči lidským zřizením. Nelze upírati, že sílná a mocná církev římská byla někdy užitečnou všem národům nalezajícím se v jejím mateřském objeti a prospěšnou pokroku celé lidské společnosti. Církev římská trvala a měla své poslání, leč jakmile toto bylo vykonáno, počala upadávat, hynouti mravně, stávala se přehlou, starou, těžkopádnou, nehybnou, ze sebe sama nezlepšitelnou a neschopnou všeho dalšího užítku. Stála se pustinou a neplodnou. Její prospěšnosti ubývalo rok za rokem, staletí za staletím, až konečně shledáme se s ní nikoli jako s milující matkou, nýbrž krutou macechou člověčenstva. Doba její božské minulosti minula. Je tomu už dávno, moc dávno. Není to hanbou nikoho. Vládne tu přirozený zákon; všemocná vůle velkého vládce vesmíru.

Úpadek římské církve provázen byl bédou mravní, duchovní i tělesnou. Předsudek a pověra sdrúžená s nevědomostí a surovostí panovaly. Veliký nedostatek a chudoba obecného lidu potkávala se s mrhačstvím a prostopášností šlechty a vysokých církevních hodnostářů. Vysoká důstojenství církevní byla kupována a prodávána jako zboží. Odpustky staly se bohatým zřídlem příjmů církevních. Nebylo bezpečno-

sti pro tělo ani pro duši. Nebylo spíasy ani vykoupení pro chudé, uslápané a utlumené. Nebylo studa ve tvářích největších zločinnů. Ani bázně před věčnou spravedlností. Hniloba a porušenosť byly všeobecné. Mysl lidská byla spoutána a každé nové myšlenké hrozilo vypovězení. Idey byly považovány kletbou místo požehnáním člověčenstva. Jaký tedy div, že nebylo vynálezů; že umění a vědy, obzvláště ony obírající se přírodou, byly téměř úplně zanesbávány. Rozum lidský držel v otročtvi, duše spjata okovy a upírové lidští oněch dob sváči dále na zvalých prsou pronásledovaného člověčenstva, a libým vánkem rozestřených peruti svých uspávali oběti své v hluboký spánek duchovní. Byla noc! Temno vládlo kol kolem!

Byl to český národ, jenž určen k tomu, aby první paprsky světla vrhl v to temno pavšechné. Stalo se to tak náhle, že zdálo se, jako by čarovná ruka, bohyně svobody, jich se byla dotkla a učinila je nosiči poschodní duchovní osvícenosti v temném tom věku, jakož i statečnými bojovníky za náboženskou svobodu, politickou volnost a společenskou rovnost.

Veliká reformace náboženská, dokonaná Lutherem, Calvinem, Zwinglym a Melanctonem, jež správně považuje se za mravní, duchovní i rozumové znovuzrození plémě našeho, za počátek nového věku a vzdělanosti, vzala původ svůj v Čechách. Genius člověčenstva, neviděn a nepozorován, vykonal přípravy pro další stupeň na stavbě lidské dokonalosti, a než čtrnácté století dospělo konce svého, staly se Čechy zápasistěm za opravy v církevním i světském životě. Předchůdci reformace v Čechách byli Konrad Waldhauser, Milíč z Kroměříže, šlechtic moravský a Matěj z Janova, český rytíř. První dva byli rázni a účinní kazatelové, třetí pak reformátorský spisovatel. Dokud byl „hluk slova božího“ v jejich kázáních a spisech namířen proti laikům, jak Waldhauser se případně vyjádřil, vše bylo dobře; leč jakmile obrátili jej i proti pokrytectví, svatokupectví a zvrhlosti rozdílných řádů mnišských, povstal odboj. Církev se svými řády odporovala veskeré kritice. Následovně byla srážka dvou těchto živlů nevyhnutelna.

V téměř čase učený kněz a profesor na oxfordské universitě v Anglicku, jmenem Jan Wicliff, nablédnul potřeby doby své a nejprv zahájil spor s mnichy, pak napsal knihu proti vybírání Petrského halere, učinil počátek s překladem bible a jal se útočiti nejen proti církvi co také, alebrž i proti některým jejím dogmatům. Pro toto vystupování byl pohnán před církevní konciliem, odbyvaně v Londýně, kdež shledán vinným kacířství a přinucen uchýliti se na svou faru v Luttermouth. Nebyl lidem svým podporován ve svých reformátorských snahách. Čechové však, kteří od snatku české princezny Anny s králem Richardem II., kteráž mimochodem řečeno, velmi oblíbena byla v nové vlasti své, vstoupili v užší přátelství a častější styky s národem anglickým, ujali se učení Wicliffova a přinesli je do Čech, kdež dostalo se mu vřelého přívítání na pražské universitě a najeť Jan Hus a Jeroným Pražský stali se horlivými jeho zastánci. Oba tyto mužové byli odhodlaní a zřejmí reformátoři. Jan Hus byl od počátku až do konce hlavní postavou v reformátorském hnutí českém. Jeho vystoupením na jevišti veřejného života opravdové reformátorské hnutí bylo zahájeno.

Hus byl synem prostých rodičů, zjičiech v Husinci, v malém to městečku jižních Čech. Oni byli však dosti zámožní, že mohli dopřáti mu vyššího vzdělání na vysokém učení pražském. Stal se mistrem některých umění, profesorem a konečně rektorem university. V něm vyspělo poznání o rozhodné potřebě oprav v církvi i ve společnosti v pevné, ano svaté přesvědčení. On viděl a viděl jasně, že svět nemůže na dále bráti se touze cestou, aniž by upadl v úplnou zkaženost. On poznával a poznal zcela určitě, že nová cesta musí se otevřít duševnímu, mravnímu i intelektuelnímu životu národa. On cítil a cítil pronikavě, že lidské mysli potřebí je více svobody, lidské duši více volnosti a vůči všem většího šetření spravedlností a osobních práv. Celý zaujat tímto přesvědčením a těmito myšlenkami i city, zahájil reformátorskou drahu svou a sledoval ji až do osudného skončení svého na hranici kostnické, upálen byv co kněží a řádných služebníků, milován, ctěn ano zbožňován lidem českým, však trpec nenáviděn nepřáteli svými, církevními hodnostáři. Poprava jeho udála se dne 6. července 1415. Tentýž osud stihl přítele jeho, Jeronýma z Prahy, o rok později.

Oni byli souzení všeobecným sněmem církevním a shleďdání vinnými kacířství, zrovna jako Wicliffe v Anglicku; leč tento byl pouze odstraněn na svojí faru, bez vsi pozornosti se strany lidu, kdežto Hus a Jeroným byli ukrutně odpraveni, upáleni za živa, a celý český národ, s malými výminkami, povstal a uchopil se zbraně na odvetu jejich smrti a na obranu jejich reformátorského učení. Zvláštní úkaz objevil se před zrakoma člověčenstva. Úkaz řídké odvahy a zrovna neporovnatelné statečnosti a rekovnosti národa, malého co do počtu, sotva tři millionů duší, však velkého svou liskou ku svým zbožňovaným mistrům, jak obecně byli nazýváni, a ještě větší svou láskou ku nově poznané pravdě, nepokáženému slovu božímu, jak hlášáno je písmem svatým. Ač nečetni přeci považovali se dosti silnými pozvednouti zbraň proti celému světu křesťanskému na obranu svých nově nabytých pokladů duchovních. A tu právě spočívá rozdíl mezi Angličany a Čechy oněch dob. Čechové byli připraveni a hotovi ku přijmutí oprav. V nich reformace vyspěla a nabyla živé formy. Oni určeni byli prozřetelností za přední voj ve velkém hnutí, jež dalo nám přítomnou vzdělanost s její svobodou svědomí i myšlení. (Pokračování.)